

Om magi og ekte kjærlighet

ÅRSRAPPORT 2011

 FREVAR KF
DISTRIKTETS MILJØBEDRIFT

VI GJØR AVFALL TIL REN ENERGI

Helt inntil et naturreservat på Øra i Fredrikstad, ligger det en hjørnesteinsbedrift som skaper gull av det avfallet du ikke vil ha. Umulig tenker du kanskje, men vi som jobber her brenner for å gjøre det umulige mulig.

Vi i FREVAR KF sørger for rent drikkevann, energigjenvinning av avfall, produksjon av biogass, rensing av avløpsvann, avfallssortering og uante muligheter for både det lokale næringslivet og private husstander. Og hvordan i all verden gjør vi det? Det er ekte kjærlighet til faget, og engasjerte medarbeidere som skaper resultatene. Resultater som er gode for årsregnskapet og ikke minst miljøet. I 2011 sparte vi miljøet for 35 000 tonn CO₂. Det tilsvarer ett års bilkjøring for 10 000 biler.

Vi kaller det ekte hverdagsmagi.

I N N H O L D

Vannverket	4
Avfallhåndtering	6
Energigjenvinning	8
Renseanleggene	10
Åpne Frevar	12
Forretningsområder	16
Styret	18
Beretning	19

DIREKTØREN

Ekte kjærlighet kommer innenfra. Her i FREVAR oses vi av kjærlighet til faget og ikke minst miljøet. Vi er stolte av arbeidsplassen og hverandre, og hva vi sammen klarer å utrette for et bedre miljø. Rent drikkevann, rensing av avløpsvann, energigjenvinning av avfall og avfallssortering. Dette er tjenester mange kanskje tar for gitt, men som vi jobber med iherdig hver eneste dag, hele året. Velkommen til FREVAR KF – distriktets miljøbedrift.

Om året som har gått

FREVAR leverer verdiskapning innen områdene miljø, økonomi og samfunn. I 2011 startet vi flere prosesser for å forberede oss til fremtidens verdiskapning. For omverdenen forandrer seg hele tiden, og vi i FREVAR må tilpasse oss nye krav og rammebetingelser fra myndigheter, kunder og samarbeidspartnere.

Effektive løsninger for fremtiden

FREVAR har en organisasjon som vil noe med dagens og fremtidens utfordringer. Vi bruker vår historie aktivt for å finne nye måter å levere stadig mer effektive varer og tjenester. Med et begynnende generasjonskifte i organisasjonen er det viktig at vi tilpasser oss en ny hverdag. Alle personmessige endringer måles opp mot de behov som FREVAR har totalt sett.

Vi har også høy fokus på effektive innkjøp. FREVAR har i løpet av 2011 gjennomført en endring av innkjøpsorganisasjonen som har full virkning fra 1. januar 2012. Vi har nå tre profesjonelle innkjøpere som har innkjøp og lager som eget fag.

Samarbeid over landegrensene

Store mengder norsk husholdningsavfall leveres til Sverige. Det betyr at stadig flere norske energigjenvinningsanlegg holder sin energiproduksjon oppe med en høyere andel industriavfall. Dette er ofte et avfall som blant annet gir mer korrosjon og generelt et mindre antall driftstimer sammenlignet med husholdningsavfall. Dette gir en dårligere konkurranseevne og mindre verdiskapning i Norge.

Vi i FREVAR ønsker å snu denne utviklingen. Vi er stolte av å ha fått en ny svensk kunde innen husholdningsavfall og vi ønsker Dals-Ed kommune velkommen som kunde. Vi gleder oss til et spennende samarbeid og tror at både avfall og kunnskap kan krysse landegrenser til felles nytte.

Rent vann til alle

Alle FREVARs driftsanlegg har blitt drevet godt i 2011, og Vannverket produserte nesten "all time high" med drikkevann. Vannverket inngår fra 2011 som en del av det regionale samarbeidet som er opprettet mellom Østfoldbyene Fredrikstad, Moss og Sarpsborg. Avløpsrensaneanlegget gjør en svært viktig samfunnsmessig innsats og reduserer belastningen til resipienten Glomma.

Kretsløpsamfunn i sikte

Samarbeidet mellom FREVARs eget energigjenvinningsanlegg og industri-kundene gir løpende miljøgevinster som er til gjensidig nytte. Driften av deponi-området og tilgang til areal er nøkkelfaktorer for at FREVAR skal fungere effektivt. Økt fokus på gjenvinningsprosesser og kretsløpstankegang, har ført til at Fredrikstad kommune har startet innsamling av plast for gjenvinning. Dette er et viktig skritt på veien mot kretsløps-samfunnet. Vi forventer at det kan bli økt fokus på om matavfall bør vurderes

separert fra forbrenning, slik at man kan lage biogass til bruk i blant annet kollektivtrafikk.

Økt produksjon av biogass

I 2011 startet FREVAR sitt største og viktigste prosjekt siden byggingen av avløpsrensanlegget i 1989. Ved å bygge en stor råtnetank skal vi mer enn doble vår produksjon av biogass. Biogassen skal foredles til drivstoffkvalitet og blir sammen med mudderprosjektet (Røsvikrenna) de individuelt største aktivitetene for FREVAR i 2012.

Jeg takker alle ansatte, styret, eiere, kunder, og alle andre samarbeidspartnere som gjør det mulig for FREVAR å utvikle seg videre mot fremtiden.

Fredrikstad, 30.01.2012

Fredrik Hellström
Direktør

Kvalitetsparametere råvann og rentvann

År	Turbiditet (FTU)		Farge (mg Pt/l)		pH		Al-rest (mg/l)
	Råvann	Rentvann	Råvann	Rentvann	Råvann	Rentvann	Rentvann
2011	4,1	0,040	78	2	6,3	8,1	0,030
2010	3,7	0,040	41	3	7,1	8,0	0,040
2009	4,3	0,055	38	2	6,5	8,3	0,029
2008	7,8	0,07	79	2	6,4	8,0	0,023
Krav	-	1,00	-	20	-	6,5 - 9,5	0,200

VISSTE DU AT:

I den daglige produksjonen av 190.000 bokser leverpostei (100 gram), bruker Stabburet 10 kubikk med vann. Totalt bruker Stabburet 550 kubikk med rent vann hver eneste dag og FREVAR sørger for en trygg og god vannproduksjon.

VANNVERKET

Vann er vårt viktigste næringsmiddel. FREVAR skal produsere nok vann og godt vann til alle innbyggerne i Fredrikstad kommune.

Vannets vei

Vannet transporteres en lang vei før den når forbrukerne hjemme i springen. Råvannet hentes i Vestvannet/Isnesfjorden som har tilknytning til Glomma. Fra Vestvannet føres vannet gjennom en 3 km tidligere tømmer tunnel i fjellet, til et silhus på Eidet. Vannet ledes under Visterflo, gjennom en 2 km lang pumpeledning, og så gjennom en 2 km rørledning ned til råvannsreservoaret i Borredalen, før det til slutt kommer inn til vannverket på Høyfjell. På veien renner det forbi historisk grunn med utallige oldtidsfunn ved Eidet, og gjennom Fredrikstadmarka, et populært rekreasjonsområde for innbyggerne i kommunen.

Vannverket er et fullrenseanlegg med koagulering, flokkulering, sedimentering, filtrering og desinfisering. Denne prosessen sikrer god vannkvalitet.

Kvalitet og kontroll

Vannkvaliteten på råvann og rentvann overvåkes kontinuerlig. Det blir tatt vannanalyser hvor resultatene fortløpende blir overført til dataskjerm i kontrollrommet. I tillegg utføres det et prøveprogram for

analyser i henhold til Drikkevannsforskriften. Programmet er satt opp i samarbeid med Mattilsynet.

Selv med tidvis dårlig kvalitet på råvannet, viser resultatene av det ferdig produserte drikkevannet at det er godt innenfor gjeldende Drikkevannsforskrift og av god kvalitet. Vannverket har hatt en positiv trend på kvaliteten på det produserte drikkevannet de siste 2-3 årene.

Nyanlegg

Her er noen utbygninger eller større prosjekt/arbeider som er utført i 2011, og som planlegges/starter opp i 2012:

- Første hele år med reservevannsforsyning mellom MOVAR – Sarpsborg – Fredrikstad.
- Kloramin for langtidsvirkning av klor på ledningsnettet satt i drift.
- Oppstart av prosjekt ny råvannsoverføring mellom Eidet og Rostadneset.
- Oppstart av prosjektering rør igjennom Borredalsvannet i 2012.

Driftsdata

	2008	2009	2010	2011
Produsert mengde (m ³)	15 653 363	15 096 575	16 825 104	16 683 034
Internt bruk (m ³)	566 979	583 934	714 133	671 956
Solgt vann (m ³)	15 086 384	14 512 641	16 110 971	16 011 078

Det ble produsert totalt 16 683 034 m³ ferdig rensed drikkevann ved anlegget på Høyfjell. Produksjonen er økende, dette skyldes hovedsakelig lekkasjer på ledningsnettet og kuldetapping hos forbrukerne.

AVFALLSHÅNDTERING

Sortering, gjenbruk, gjenvinning og bærekraftig deponering – avfallshåndtering for fremtiden.

Kretsløpstankegang

Avfallshåndtering er et spørsmål om å tilrettelegge for nyttige kretsløp av materialer og energi, og samtidig sørge for kontroll med kretsløpet av forurensninger. Med mål om å fremstå som nytenkende har FREVAR bevisst tilrettelagt for at de ulike interne behandlingsmetodene skal være effektive, miljøtilpasset og godkjent av myndighetene.

Oppgavene i avdelingen er mangfoldige og utfordrende. Behandlingsområdene er oppdelt i blant annet logistikk, deponidrift, kompostering, håndtering av farlig avfall, rensing og mottak av forurenset jord med mer

Gjenvinningsstasjonen

FREVAR skiller mellom privat grovavfall fra husholdningene og avfall fra næringsvirksomhet.

Gjenvinningsstasjonen (GVS) ved FREVAR er et tilbud for husholdningene i kommunen for å ta imot grovavfall som ikke samles inn over den ordinære renovasjonsordningen. Næringsavfall skal leveres til nabobedriften ØGAS.

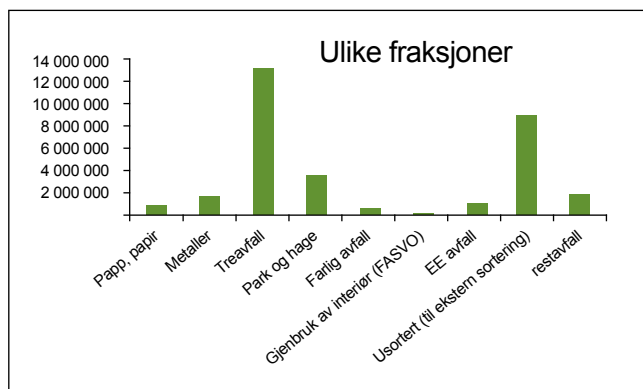
Intensjonen ved drift av GVS ved FREVAR, er å tilrettelegge for en høyest mulig grad av material- og energigjenvinning, og i tillegg bidra til en god tilrettelegging for mottak av farlig avfall.

Stasjonen mottok ca 31 370 tonn grovavfall fra husholdningene i 2011. Av dette var 574 tonn farlig avfall. Anlegget brukes flittig av innbyggerne i lokalsamfunnet, og er det anlegget ved FREVAR som blir mest besøkt.

Stasjonen fremstår som en godt tilrettelagt mottaksstasjon for grovavfall til bruk for byens innbyggere. Det er lagt vekt på god mottakskapasitet, og det er utplassert flere containere for å øke sorteringsgraden. Tilbakemeldingene fra kundene er positive.

Bioressurs Østlandet

Gjennom samarbeidet med Bioressurs Østlandet AS mottar avdelingen lettere forurensete masser og andre urene masser, totalt 35 000 tonn. Lettere forurensete masser mellomlagres for strukturbehandling og stabilisering. Massene benyttes til bygging av behandlingsanlegg, vollbygging og brannmurvern i deponiet.

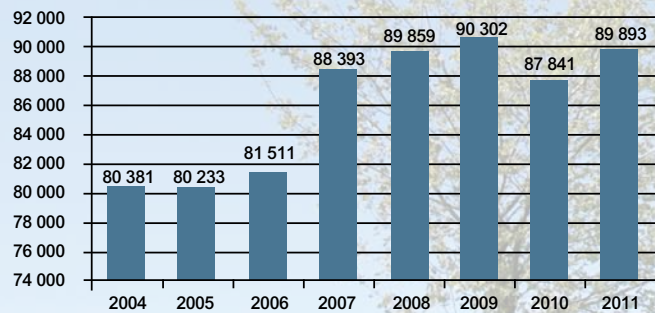
Tall i kg

VISSTE DU AT:

FREVAR sørger for en effektiv og bærekraftig avfallshåndtering for byens husstander. Gjenvinningsstasjonen mottok hele 31 371 tonn grovavfall i 2011

Avfall til energigjenvinning

Totalt levert fra kjelesystem

År	Mengde (tonn)	Produsert energi (GWh)	Gj.v.-prosent	Tilsv. tonn fyringsolje	Redusert mengde CO2
2011	89893	217	96,3	22473	71240
2010	87841	222	96,2	21960	69614
2009	90302	225	94,8	22575	71564
2008	89859	231	95,1	22465	71213

ENERGIGJENVINNING

VISSTE DU AT:

Kronos Titan forbruker daglig ca 375 000 kWh energi i form av damp. FREVAR leverer dampen direkte til Kronos Titan og får matevann tilbake. Av dette skaper vi ny energi – et magisk kretsløp i seg selv.

Avfallet – en viktig energiressurs. FREVAR brenner for miljøet!

Bærekraftig avfallshåndtering

FREVAR har i en årrekke arbeidet med tekniske tiltak og energieffektivisering i energigjenvinningsanlegget. Målet har vært å sikre lave utslipp til miljøet, å bedre konkurransevnen, og være forberedt på skjerpet konkurranse i markedet. Dette arbeidet har gjort energigjenvinningsanlegget til et effektivt og konkurransedyktig anlegg.

Drifts- og produksjonssituasjonen for 2011 har vært god. I alt 89 893 tonn avfall ble energigjenvunnet, og energileveransen endte på drøye 190 GWh (salg til industri og fjernvarme). Øvrig energi avsettes internt, og til dampturbin for strømproduksjon til nettet.

Miljøstandard

Anlegget har konsesjon for drift gitt av Fylkesmannen i Østfold. Konsesjonskravene for utslipp til luft og vann er strenge, og er basert på EU-direktivet om forbrenning av avfall.

Restproduktene elektrofilterstøv og røykgasslam transporteres fortløpende til Langøya for sluttbehandling. Posefilterstøv gjenbrukes direkte i prosessen, og bunnaske (slagg) blir sortert for metaller, siktet og deretter løpende brukt som anleggsmasse på deponiområdet.

I henhold til konsesjonskravet ble det utført to konsesjonsmålinger i 2011. Resultatene er sammenfattet i tabell nedenfor.

Konsesjons- og kontrollparametere for energigjenvinningsanlegget

Parameter	Snitt 2011	Første måling 2011	Andre måling 2011	Konsesjons-Krav	Enhet
Støv	5,5	10**	1	10	mg/Nm3
Hg	0,00044	0,00048	0,00040	0,03	mg/Nm3
Cd+Tl	0,00138	0,0027	0,00006	0,05	mg/Nm3
Sum av (Pb+Cr+Cu+Co+Mn+Ni+As+Sb+V+Sn)	0,0986	0,158	0,039	0,5	mg/Nm3
CO	61	88**	33	50/100	mg/Nm3
SO ₂	2,5	*	2,5	50	mg/Nm3
TOC	2,0	2,0	2,0	10	mg/Nm3
HF	0,03	0,047	0,01	1	mg/Nm3
HCl	0,1	*	0,1	10	mg/Nm3
Dioksiner	0,02	0,038	0,001	0,1	ng/Nm3
NH ₃	0,9	*	0,9	10	mg/Nm3
NO _x (NO ₂)	161	*	161	200 (fra 1/1 -2006)	mg/Nm3

*) Parametre måles ved utvidet konsesjonsmåling en gang per år.

De overvåkes hele tiden med on-line målere. Dioksiner måles i nanogram 10-9.

**) Teknisk feil med et spjeld førte til unormalt høye verdier for disse parametrene på dagen for konsesjonsmåling. On-linemålingene for CO i angjeldende uke (u.21) viser et snitt på 48 mg/Nm3, og et snitt for hele 2011 på 32 mg/Nm3.

RENSEANLEGGENE

Rent badevann langs kysten vår er ingen selvfølge. Avløpsrensing har en meget positiv innvirkning på vannkvaliteten i Glomma/Ytre Oslofjord.

Vannforvaltning

Renseanlegget Øra RA er et mekanisk/ kjemisk anlegg. Anlegget mottar avløpet fra Fredrikstad og Hvaler kommuner, som inkluderer husholdninger og industri. Tilhørende er også 10 pumpestasjoner med ledningsnett.

Renseprosessen fjerner partikulært materiale, næringsalter i form av fosfor (krav 90 %) og organisk stoff (krav 60 %).

I løpet av året har det blitt tilført 15 234 072 m³ avløpsvann til renseanlegget. Av denne mengden har 14 270 084 m³ passert det kjemiske trinnet, og 963 987 m³ gått i overløp. Avløpsvannet som renner i overløp blir først renset mekanisk.

Kretsløp

Renseprosessen feller ut forurensningene i form av slam, som uträttes i to store råtnetanker. Det er i løpet av året blitt produsert i alt 7113 tonn slam med et midlere tørrstoffinnhold på 32 %. Dette er omtrent på samme nivå som i 2010. Slammet mellomlagres på deponiområdet, og kjøres så ut som jordforbedring til lokale bønder i distriktet. På denne måten kommer nærings-saltene tilbake til kretsløpet.

Driftsdata

	2008	2009	2010	2011
Vannmengde tilført (m ³)	16 172 457	14 509 079	13 439 783	15 234 072
Til kjemisk trinn (m ³)	15 297 974	14 177 884	12 806 287	14 270 084
Overløp (m ³)	874 483	331 195	633 496	963 987

FREVAR drifter også et naturbasert renseanlegg – Kvernhuset. Kvernhuset RA er et naturbasert renseanlegg som renser avløpsvann fra Kvernhuset skole og 6 stk eneboliger.

Videre driftes et anlegg for vannbehandling fra røkgassrensetrinnet fra energigjenvinningsanlegget - von Roll, samt sigevannsnettet på deponiet med tilhørende pumpestasjoner. I tillegg kommer substratmottak og driftsansvaret for Fredrikstad Biogass AS.

Gassproduksjon og Fredrikstad Biogass AS

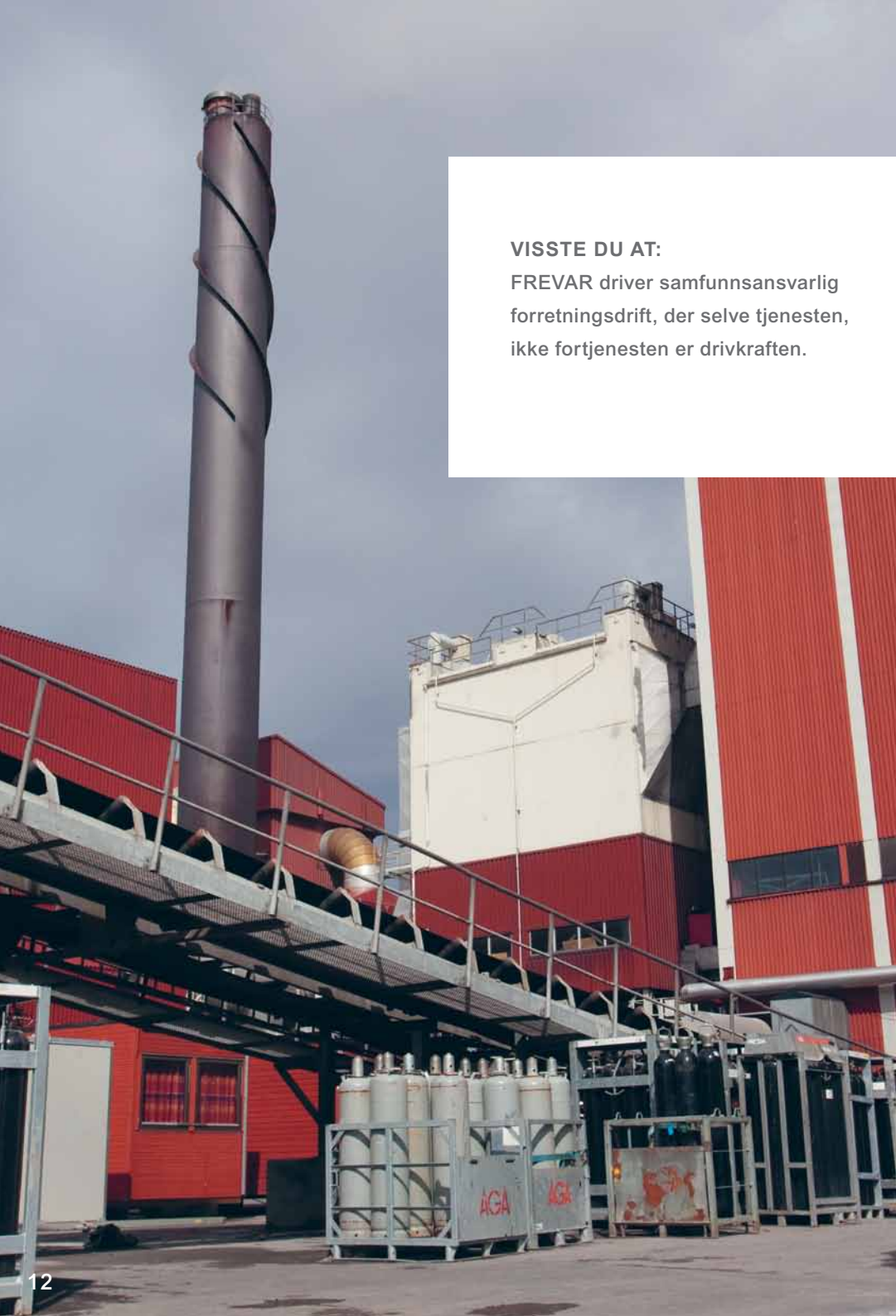
Avløpsrenseanlegget produserer biogass av forbehandlet matavfall og slam fra renseprosessen. Gassen blir utnyttet på flere måter.

- Den går til en gasskjele som produserer varme til prosessen og til internt bruk.
- Til Fredrikstad Biogass AS (FBAS) som oppkonsentrer metaninnholdet i gassen og produserer drivstoff for bruk i biler og busser. Dette er et meget klimavennlig drivstoff.
- Til et Cogenanlegg (gassmotor) som leverer elektrisitet til nettet, varmvannet fra anlegget blir samkjørt med renseanleggets øvrige prosessvarmenett.

VISSTE DU AT:
FREVAR produserer biogass
til rutebusser og avfallsbiler i
Fredrikstad kommune.

VISSTE DU AT:

FREVAR driver samfunnsansvarlig forretningsdrift, der selve tjenesten, ikke fortjenesten er drivkraften.

ÅPNE FREVAR

Full åpenhet

FREVAR er en del av Fredrikstad kommune. Det innebærer blant annet at Offentleglova og Lov om offentlige anskaffelser gjelder for oss. Om noen ønsker å se oss i kortene, kan de be om innsyn i postjournal eller i spesifikke saker. Dette påfører foretaket ekstra kostnader. Vi ser imidlertid på det som en styrke og inspirasjon i hverdagen, at våre prestasjoner er åpne for innsyn.

Offentlig eierskap av samfunnsmessig viktig infrastruktur, sikrer allmennhetens innflytelse på samfunnsutviklingen. Driften av våre anlegg har stor innvirkning på både miljø, økonomi og samfunn. Åpenhet bidrar til at påvirkningen blir positiv.

ISO-sertifisering

FREVAR er sertifisert i henhold til miljøstandard ISO 14001 siden 27.11.2000, og vannverket er i tillegg kvalitetssertifisert etter ISO 9001. Vi var blant de første innenfor vår bransje med slik sertifisering.

Virksomheten medfører miljøpåvirkning når det gjelder utslipp til luft og vann, støy og lukt. De virkningene som anses vesentlige for FREVAR totalt sett, er utslipp til luft og vann. Dette begrunnes i lovbestemte krav, samt:

- Utslipp til luft fra energigjennvinningsanlegget i form av ca 61 000 Nm³/h rensert røykgass.
- Utslipp til luft fra ca 450 mål deponiareale (diffuse utslipp).
- Utslipp til vann i form av ca 30 000 m³/døgn rensert avløpsvann fra hovedrenseanlegget. I tillegg kommer ca 90 m³/døgn fra røykgassrenseanlegget.

De største positive miljøpåvirkningene er:

- Produksjon av drikkevann for Fredrikstad og Hvaler kommuner.
- Rensing av avløpsvann fra Fredrikstad og Hvaler kommuner. Slam- og biogass produksjon.
- Avfallshåndtering, omfattende forbrenning med energigjenvinning, sortering, gjenvinning og deponering.
- Leveranse av høytrykksdamp til nærliggende prosessindustri, som erstatning for drøye 20 000 tonn fyringsolje/år.

ISO 9001/ISO 14001
SERTIFISERT BEDRIFT

Klimaregnskap

Diagrammet viser faktiske klimagassutslipp fra FREVAR i CO₂-ekvivalenter (først og fremst utslipp fra forbrenning av plastandelen i avfallet, og diffuse utslipp fra deponiet). Deretter redusert klimagassutslipp fra produksjon av damp til bedrifter og biogassproduksjon (erstattet fossil energi). CO₂-besparelsen viser at FREVAR sparte miljøet for over 35 000 tonn CO₂ i 2011.

Likestilling

Foretaket sysselsetter i dag 20 % kvinner, og kvinner er representert på alle nivåer i organisasjonen. Foretaket har et aktivt forhold til likestilling i ansettelsesprosesser, men rekrutterer ofte innen svært mannsdominerte bransjer.

Foretakets ledergruppe har en kvinneandel på 29 %.

Fordeling kvinner og menn

Ved foretaket er det 75 ansatte ved årets slutt, og av disse er 80 % menn og 20 % kvinner.

Av styrets 5 bystyrevalgte medlemmer er 2 kvinner, hvilket gir en kvinneandel på 40 %. Av styrets totalt 7 medlemmer, inkludert de 2 ansattvalgte medlemmene, er kvinneandelen 28,6 %.

Deltidsarbeid:

7 personer arbeider deltid, 5 kvinner og 2 menn.

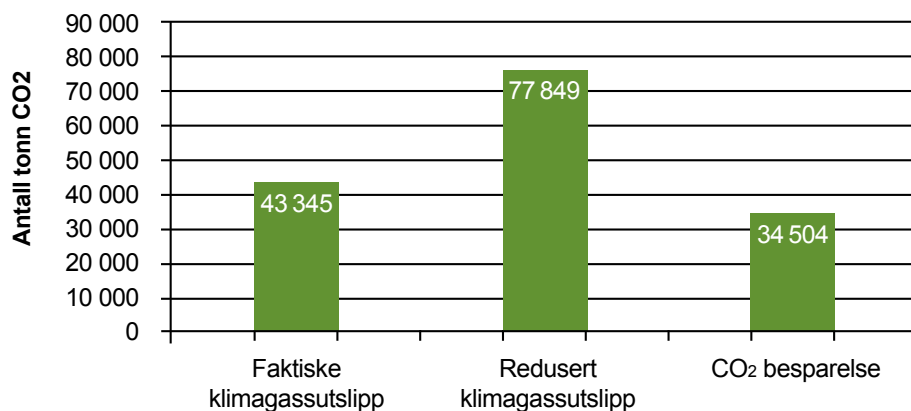
Medarbeidernærvær

Medarbeidernærværet endte på 94 % i 2011, som er tilnærmet likt som i 2010 (94,2 %). FREVAR er en IA-bedrift, og arbeider kontinuerlig med å holde medarbeidernærværet oppe. Foretaket legger vekt på å ha gode helsefremmende arbeidsplasser, og fokuserer på nærvær framfor fravær.

I løpet av 2011 har foretaket fått sitt eget AMU (arbeidsmiljøutvalg), mens det tidligere hadde et samarbeidsutvalg (SAU) som var underlagt kommunens AMU. Det har også vært avholdt valg av verneombud og ansattrepresentanter til styret.

Det er av stor verdi at vi har engasjerte og initiativrike medarbeidere som administrerer og arrangerer: artigfotball, innebandy, MC-turer, hytteutleie og andre sosiale sammenkomster.

CO₂ ekvivalenter 2011

Samarbeid med INSPIRIA

INSPIRIA science center er et populærvitenskapelig opplevelses- og læringscenter i Sarpsborg innen matematikk, naturvitenskap og teknologi hvor de besøkende lærer ved å eksperimentere selv. Science centeret har valgt områdene Energi, Miljø og Helse som sine hovedområder innenfor formidlingen av naturvitenskap og teknologi.

FREVAR er en lokal og sterk aktør innenfor energi og miljø, og har inngått et partnersamarbeid med INSPIRIA innenfor disse områdene. Avtalen betyr at vi bidrar til utviklingen av vitensenteret over en periode på 3 år.

Avfallskonferansen

Avfallskonferansen holdes hvert år, og er avfallsbransjens viktigste møteplass. Avfallskonferansen 2011 ble arrangert på Oslofjord Convention Center i Stokke 7.-9. juni. Samarbeidspartner og vertskap var det lokale renovasjonsselskapet VESAR. Konferansen samlet rekordmange 837 deltakere, og over 70 utstillere til faglig oppdatering og landets største bransjeutstilling. Konferansen har etter hvert blitt årets høydepunkt og arena for ledere, politikere, ansatte og leverandører i avfallsbransjen.

Tema for konferansen var "Avfall – Industri og følelser", og FREVAR stilte med helt ny stand. Med naturgress, fuglekvitte, bare tær og et genuint budskap, klarte vi å gå helt til topps i konkurransen om beste stand!

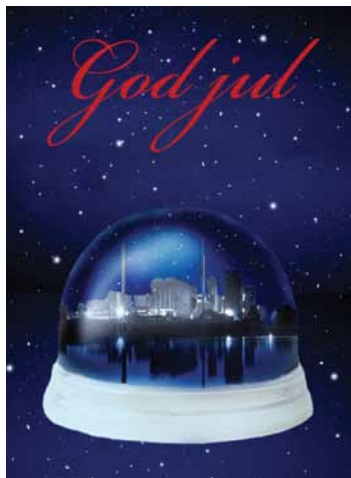
Fra Avfallskonferansen 2011

JULEKORTKONKURRANSEN 2011

Tradisjonen tro ble det avholdt konkurranse om julekortdesign også i 2011.

FREVAR får hvert år laget et unikt julekort vi sender til kunder og forbindelser, og VK3 ved Glemmen videregående skole får et "reelt" oppdrag å bryne seg på.

Temaet for 2011 var avfall. Det var som vanlig høy standard og stor variasjon på forslagene. Vinnerkortet ble laget av Silje Åsheim, VG3 Formgivning, Glemmen videregående skole.

Frevar KF har et stort miljøfokus og er nærmeste nabo til et naturreservat. På konferansen ble dette illustrert med ekte gress, fuglekvister og sjamerende søppelkaniner.

FORRETNINGSOMRÅDER

FREVARs fokus på samfunns-ansvarlig forretningsdrift og -utvikling, bidrar til en bærekraftig framtid i Fredrikstad kommune med tanke på miljø, økonomi og samfunn.

Alt forretningsengasjement bygger på foretakets verdier, vedtekter, og vedtak i våre styrende organer. Det fokuseres på positive synergier, kvalitet og kompetanse.

Østfold Gjenvinning AS – ØGAS (eierskap 34,02 %)

For FREVAR er ØGAS strategisk viktig. Sammen med den andre eieren, Norsk Gjenvinning AS, ønsker vi å delta i den delen av verdikjeden som omhandler sortering av næringsavfall for materialgjenvinning og brenselproduksjon.

Eierskap i ØGAS gir oss verdifull innsikt og innflytelse i avfallsmarkedet i vårt nærområde. Bedriften ligger lokalisert inne på vårt område, og er således en viktig del av vårt totaltilbud til publikum og næringsdrivende.

Bioressurs Østlandet AS – BRØAS (eierskap 50 %)

BRØAS er etablert sammen med Lindum Ressurs og Gjenvinning AS. Hovedformålet har for FREVARs del vært å skaffe ny alternativ virksomhet til deponiområdet etter at deponiforbudet trådte i kraft i 2009.

BRØAS er aktive innenfor sitt marked, og deler årlig ut utbytte til sine eiere.

Fredrikstad Biogass AS – FBAS (eierskap 50 %)

FBAS eies av FREVAR og Borg Buss AS, og er opprettet hovedsakelig av miljøhensyn. Produksjonsanlegget driftes av FREVAR, og forsyner i dag ca 30 kjøretøy fra anlegget i Fredrikstad.

Fredrikstad Fjernvarme AS – FFAS (eierskap 34,02 %)

FREVAR eier FFAS sammen med Fredrikstad Energi og Fortum Holding.

Siden 2004 har FREVAR hatt driftsansvaret for selskapets varmesentraler, mens utbygging av rørsystemet har foregått. Hovedvarmekilde for FFAS er Hafslund Varme AS – Bio-EI som kom i drift i 2008. FREVAR er reservevarmekilde for FFAS.

FREVAR er aktivt med, og ser på FFAS som en av de viktigste miljøsatser innenfor egen kommune.

Hafslund Varme AS - Bio-EI - BEF (25-års operatøravtale)

Hafslund Varme AS bygde i 2007 et energigjenvinningsanlegg i tilknytning til FREVARs eget anlegg på Øra. Anlegget har vært i drift fra midten av 2008, og samdriftes med FREVARs anlegg iht. operatør- og samarbeidsavtaler. Anlegget er hovedleverandør av energi til FFAS.

STYRET

FREVAR er et kommunalt foretak, og en del av Fredrikstad kommune. Foretakets styre rapporterer til bystyret i Fredrikstad.

Sammensetning

Styret har lang erfaring og bred kompetanse på FREVARs virkeområde, kommunen og samfunnet. Alle styremedlemmer, 5 valgt av bystyret og 2 representanter for de ansatte, er likeverdige medlemmer. Direktør er direkte underlagt styret.

Jan Paus, leder, KrF
Vigdis Giltun, nestleder, FrP
Vidar Saxegaard, medlem, H
Victor Kristiansen, medlem, AP
Tove Dalseg, Nordberg, medlem, AP
Tom Segerblad, medlem, ans.rep.
André Kazinci, medlem, ans.rep.

De prinsippene som ligger til grunn for organisering i et kommunalt foretak, gir styret stor selvstendighet uten å svekke den kommunale styringen av virksomheten. Til forskjell fra kommunalt eide aksjeselskaper, som er rettslig og økonomisk atskilt fra kommunen, er kommunale foretak en del av kommunen.

Foretakets formål

Foretakets formål er å drifte og vedlikeholde vann og avløpsanlegg med tilhørende anlegg, deponi, forbrenningsanlegg og sorteringsanlegg for avfall innenfor fastlagt kvalitet. Tjenestene skal ytes til Fredrikstad kommune og kan i tillegg tilbys andre.

I tillegg kan foretaket engasjere seg i virksomhet, både innenfor og utenfor Fredrikstad kommune, som naturlig hører sammen med formålet når dette på forhånd er godkjent i bystyret. Slikt engasjement skal normalt skje gjennom eierskap hvor kommunens økonomiske risiko er begrenset til innskutt kapital.

Virksomheten skal drives etter forretningsmessige prinsipper og levere tjenester på konkurransedyktige vilkår sammenlignet med tilsvarende foretak og bedrifter. Alle avgiftsfinansierte tjenester skal leveres til selvkost. Miljøaspektet skal vektlegges.

Styrets arbeid

I løpet av 2011 har styret avholdt 11 styremøter. Det har fattet 41 vedtak, hvorav 27 etter saksframlegg forberedt av administrasjonen ved foretaket. 2 av sakene (årsregnskap 2010, og budsjett og handlingsplan 2012-2015) har blitt endelig avgjort i bystyret i Fredrikstad, som er foretakets representantskap. Styret har også i 2011 deltatt på faglige samlinger, og ser dette som viktig for å opprettholde nødvendig kompetanse.

Styret opplever samarbeidet mellom styret og ledelsen, ved direktør og ledergruppa, som svært godt. Dette gode samarbeidet er en forutsetning for å oppnå resultater.

Styret er svært tilfreds med foretakets resultater.

Fra venstre: Vidar Saxegaard, Jan Paus, Tove D. Nordberg, Vigdis Giltun, Victor Kristiansen, Ann-Kristin Stedjeberg (sekretær), André Kazinci, Tom Segerblad, Fredriks Hellström (direktør)

BERETNING OG REGNSKAP

✦ *Stjernebildet Vekten. Representerer balsanse og harmoni.*

BERETNING

FREVAR er organisert som et kommunalt foretak og fører regnskap etter Regnskapsloven. Størstedelen av omsetningen kommer fra andre enn eieren Fredrikstad kommune. Foretaket framstår som en sterk og konkurransedyktig aktør i markedet.

Resultatet

I 2011 kom ca 64 % av omsetningen fra konkurranseutsatt næringsvirksomhet, mens ca 36 % av omsetningen er avgifts-finansiert og drives etter selvkostprinsippet. Hvilke deler som skal drives etter forretningsmessige prinsipper er spesifisert i stiftelsesgrunnlaget til foretaket.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2011 er satt opp under denne forutsetningen. Regnskapet er revidert i henhold til Regnskapsloven.

2011 har vært et år med høyt aktivitetsnivå og mange utfordringer. Det fokuseres kontinuerlig på god og stabil drift på alle anlegg. De senere års utvikling i avfallsmarkedet gjør det nødvendig å bruke stadig mer ressurser på markedsaktiviteter for den kommersielle delen av foretaket. Villere, våtere vær og mer uforutsigbart klima gjør både vannproduksjon og avløpsrensing mer utfordrende.

Foretakets regnskapsmessige resultat for forretningsvirksomheten ble i 2011 et overskudd på kr 20.479.351,-, som er kr 4,8 mill. (30 %) over budsjett. Total omsetning innenfor næringsvirksomheten utgjør ca kr 130 mill., og overskuddsgraden er ca 16 %.

Innenfor selvkostområdet er det utført tjenester for totalt kr 81,4 mill. Av dette er kr 3,2 mill. tilført fra selvkostfond. Dette er kr 1,3 mill. mer en budsjettet, og vil si at de totale kostnadene innenfor selvkostområdet avviker med ca 1,6 % fra budsjett.

Tabellen nedenfor viser årets resultat totalt sett for foretaket, resultatet innenfor selvkostområdene og resultatet av næringsvirksomheten, fordelt pr. driftsavdeling.

Årets resultat i hele 1000:

Avdeling	Resultat drift	Resultat selvkost	Resultat næring
11 Renseanlegget	2 956	2 956	-
12 Energigjenvinningsanlegget	-10 340	199	-10 539
13 Avfallshåndteringen	-10 324	-404	-9 919
14 Vannverket	252	500	-248
38 Forretn.uvikl. Avløp	227	-	227
	- 17 228	3 251	-20 479

(Negative tall er overskudd)

Stor tilgang til masser til forskjellig behandling på deponiarealene i 2011 har bidratt vesentlig til økt omsetning, og økt overskudd i forhold til budsjett. Dette viser også viktigheten av å disponere arealene i henhold til vedtatt fyllingsplan. Et av foretakets datterselskap, Bioressurs Østlandet AS (BRØAS), har bidratt med kr 500.000,- i utbytte i 2011.

Resultatdisponering

Resultatet av selvkostdriften er saldert mot bundne selvkostfond pr. avgiftsområde. Årets resultat gir følgende endringer i foretakets selvkostfond:

Alle tall i hele 1000:

	UB2010	Ovf. FK	2011	UB2011
Energigjennvinn.	0	0	199	199
Renseanlegget	- 6 379	0	2956	- 3 422
Vannverket	- 1 805	0	500	- 1 306
Avfallshåndter.	362	- 362	- 404	- 404
	- 7822	- 362	3 251	- 4933

Ved utgangen av 2010 var selvkostfondet innenfor avgiftsområdet renovasjon negativt med kr 362.331,01. Da kommunen for øvrig hadde positivt selvkostfond ble det overført kr 362.331,01 slik at fondet var i balanse før årets selvkostavregning. Selvkostfondet innenfor avgiftsområde renovasjon er delt på to konti i regnskapet, og består ved årets slutt av totalt kr 204.964,45.

Selvkostfondene skal brukes til drift innenfor de forskjellige avgiftsområdene innen 3-5 år. Dette bidrar til at prisene kan holdes mer stabile, og det er budsjettert med ytterligere nedbygging av selvkostfond innenfor områdene vann og avløp i 2012.

Resultatet fra årets næringsdrift, kr 20.479.351,- disponeres av foretakets representantskap, som er bystyret i Fredrikstad kommune.

RESULTATREGNSKAP 01.01.-31.12.

	Note	2011	2010
Salgsinntekt	9	190 256 527	195 416 441
Annen driftsinntekt		13 263 014	12 868 595
Sum driftsinntekt		203 519 541	208 285 035
Varekostnad		-41 213 875	-39 807 724
Lønnskostnad	4,5	-51 303 862	-44 651 531
Avskrivning	1	-14 352 387	-15 747 574
Annen driftskostnad		-78 735 277	-79 521 707
Sum driftskostnad		-185 605 401	-179 728 536
Driftsresultat		17 914 141	28 556 499
Inntekt fra investering i datterselskap		500 000	750 000
Renteinntekter		1 647 526	2 037 291
Andre finansinntekter		329 252	195 696
Rentekostnader		-3 035 454	-2 367 913
Andre finanskostnader		-127 014	-97 268
Ordinært resultat før skattekostnad		17 228 451	29 074 306
Ordinært resultat		17 228 451	29 074 306
Overføring selvkostfond	12,13	3 250 900	2 977 659
Årsresultat		20 479 351	32 051 965

BALANSE PR. 31.12.

EIENDELER	Note	2011	2010
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1,14	212 245 459	209 778 799
Anlegg under oppføring	1	26 641 229	22 194 839
Maskiner, anlegg, inventar ol.	1,14	39 148 151	43 558 027
Sum varige driftsmidler		278 034 839	275 531 665
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	7	14 101 000	14 101 000
Sum finansielle anleggsmidler		14 101 000	14 101 000
Sum anleggsmidler		292 135 839	289 632 665
Omløpsmidler			
Varelager		9 047 501	8 633 415
Fordringer			
Kundefordringer		29 546 252	25 493 137
Andre fordringer		2 171 029	1 993 025
Sum fordringer		31 717 280	27 486 162
Bankinnskudd, kontanter o.l	8	74 760 097	66 917 886
Sum omløpsmidler		115 524 878	103 037 463
Sum eiendeler		407 660 717	392 670 128

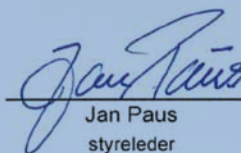
Disponering av resultatet for 2011

	Forr.m. drift til disp	Herav foresl. disp. av FREVAR	Herav foresl. overf. Komm.
Renseanlegget	-	-	-
Forbrenningsanlegget	-10 538 832	1 088 832	9 450 000
Avfallshåndteringen	-9 919 359	490 519	9 428 840
Vannverket	-247 891	-	247 891
Forretningsdrift avløp	226 731	-	-226 731
Totalt	-20 479 351	1 579 351	18 900 000

BALANSE PR. 31.12.

Fredrikstad 13.02.12

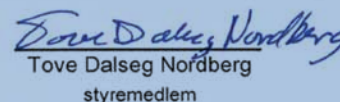
EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2011	2010
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	188 305 875	181 553 909
Sum opptjent egenkapital		188 305 875	181 553 909
Overskudd forretningsdrift	11	20 479 351	32 051 965
Sum egenkapital		208 785 227	213 605 875
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	7 679 391	5 356 012
Andre avsetninger for forpliktelser	2,13	62 416 325	46 111 233
Sum avsetninger for forpliktelser		70 095 716	51 467 245
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	3	92 431 746	100 046 525
Sum annen langsiktig gjeld		92 431 746	100 046 525
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		12 280 100	11 616 487
Skyldige offentlige avgifter		10 568 262	5 128 516
Annen kortsiktig gjeld		13 499 666	10 805 479
Sum kortsiktig gjeld		36 348 028	27 550 483
Sum gjeld		198 875 490	179 064 253
Sum egenkapital og gjeld		407 660 717	392 670 128

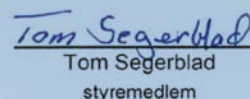
Jan Paus
styreleder

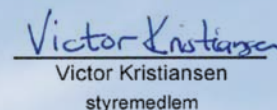
Vigdis Giltun
nestleder

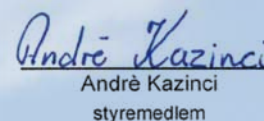
Tove Dalseg Nordberg
styremedlem

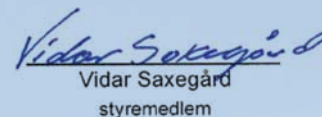
Tom Segerblad
styremedlem

Victor Kristiansen
styremedlem

André Kazinci
styremedlem

Vidar Saxegård
styremedlem

Fredrik Hellström
direktør

NOTER TIL REGNSKAPET

Regnskapet er satt opp etter Regnskapslovens regler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Lager

Lagerbeholdningen er verdsatt til inngående verdier.

Endring av prinsipp vedrørende påløpt hovedvedlikehold

Vedlikeholdsåret på energigjenvinningsanlegget (FA) er endret til å samsvare med regnskapsåret. Endringen medfører i 2011 at medgåtte vedlikeholdskostnader er kr 1,1 mill. høyere enn det som framgår i regnskapet, da balanseført avsetning er brukt i løpet av året. Endringen har ingen påvirkning på tidligere års regnskap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 50 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede pensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Fordi det foretas en fordeling av den aktuarmessige risiko mellom alle foretakene, kommunene og fylkeskommunene som deltar i ordningen, tilfredsstiller den kriteriene for det som betegnes som en Multiemployer-plan. I tråd med internasjonal praksis for slike Multiemployer-planer er den regnskapsførte årlige pensjonskostnaden i 2011 lik påløpt (netto) pensjonspremie. Fremtidige premier vil påvirkes av risikomessige over- eller underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i FREVAR og i andre kommuner/foretak som inngår i ordningen. Premien vil også være påvirket av avkastning, lønnsvekst og utviklingen i folketrygdens grunnbeløp.

I tillegg til den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen kommer ytelser i form av avtalefestet pensjon til aldersgruppen 62 til 64 år. Også denne ordningen er vurdert å være en Multiemployer-plan, og kostnadsføres i takt med faktisk innbetalt premie. Forpliktelsen knyttet til arbeidsgivers egenandel ved ansattes faktiske bruk av ordningen er balanseført.

Note 1 Varige driftsmidler

(Alle tall i 1000)

	Kjøretøy/ anl.mask.	Inventar/ utstyr	Maskiner	Bygninger	Ledninger/ dammer	Sum
(Anskaffelseskost 1.1.2011	9 216	4 200	165 418	184 154	100 195	463 183
Tilgang driftsmidler	311	94	1 549	7 411	3 045	12 410
Avgang driftsmidler	-					
Anskaffelseskost 31.12.2011	9 527	4 294	166 967	191 565	103 240	475 593
Akkumulerte avskrivninger	7 121	3 936	130 583	61 816	20 744	224 200
Balansført verdi pr. 31.12.2011	2 406	358	36 384	129 749	82 496	251 393
Avskrivninger 2011	979	81	5 303	6 093	1 896	14 352

Varige driftsmidler avskrives lineært over den antatte økonomiske levetiden for de enkelte driftsmidlene.

Følgende økonomiske levetider er benyttet:

- Bygninger og annen fast eiendom 10-80 år
- Biler og maskiner 7-20 år
- Inventar og kontormaskiner 5-15 år
- Tomter, utearealer 0 år

Spesifikasjon av anlegg under oppførelse

Navn	Prosjekt	Avd.	Totalt UB 1130	Budsjett ramme
Ferdigstill. 2. etg. admin.bygg	5004	35	45	2 000
Utskifting I/O og oppgradering PLS RA	5121	11	372	2 000
Gassklokker	5305	13	2 221	5 000
Råtnetank 3	5802	38	24 003	94 400
Sum			26 641	103 400

Note 2 Avsetninger og forpliktelser

(Alle tall i 1000)

Andre avsetninger for forpliktelser består av: 2011 2010

Regnskapsmessig frie avsetninger:

Utsatt inntekt knyttet til avsluttet deponi	529	657
Utsatt inntekt knyttet til igangværende deponi	4 401	4 055
Utsatt inntekt knyttet til usikkerhet vedr. avgifter	3 634	501
Omstillings- og omsstruktureringfond	14 646	16 500
Utsatt inntekt påbegynt prosjekt	17 795	
Utsatt inntekt knyttet til andre forpliktelser	16 478	16 576

Regnskapsmessig bundne avsetninger:

Bundne selvkostfonds iht. avgiftsområder	4 933	7 822
--	-------	-------

Sum 62 416 46 111

Det er fortsatt generell usikkerhet i forhold til sluttbehandlingsavgift på avfall til deponi og deponirelatert behandling. Det er forskjell på tolkning av hva som er avgiftsbelagte masser, og andre aktører i bransjen har opplevd å få betydelige etterkrav. Det avsettes derfor i henhold til tidligere praksis.

Stadig endrede rammebetingelser innenfor avfallsmarkedet gjør det sannsynlig at både avfallshåndteringen (AH) og energigjenvinninganlegget (FA) må påregne kostnader til omstilling av driften. AH må forholde seg til vedtatt deponiforbud fra 2009, og FA opplever usikkerhet rundt dagens energiavsetning som kan medføre behov for rask omstilling av drift og energiproduksjon. AH har satt av kr 2,64 mill. og FA kr 12 mill. til omstrukturingskostnader.

Utsatt inntekt knyttet til andre forpliktelser omfatter bl.a. avsatte midler til evt. riving av Denofarensaneanlegget (rensaneanlegg for prosessvann fra Denofa), kr 2,5 mill., samt avsatte midler til riving av sykehusforbrenningsanlegget (SYFA) på kr 2,7 mill. I tillegg kommer bl.a. periodisering av engangsinntekt på kr. 5 mill fra Bio-El Fredrikstad AS, avsetning til sigevann- og deponigassrør i aktiv fylling på kr 5,8 mill.

Se også note 13 vedrørende bundne selvkostfonds.

Note 3 Langsiktig gjeld

(Alle tall i 1000)

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år:	2011	2010
Obligasjonslån	-	-
Gjeld til kredittinstitusjoner	56 775	62 660
Sum	56 775	62 660

Spesifikasjon av lånekapital

	Saldo	Avdrag	Renter	Saldo	Gj.sn.
Låneinstitusjon	31.12.10	2011	2011	31.12.11	Rentesats
Norges Kommunalbank					
	60 420	3 180	1 713	57 240	2,91 %
	14 700	1 400	390	13 300	2,79 %
	75 120	4 580	2 103	70 540	2,89 %
Kommunekreditt Norge					
	7 789	1 558	215	6 231	3,07 %
	16 965	1 305	720	15 660	4,41 %
	24 754	2 863	935	21 891	4,01 %
Sparebankenes Kreditselskap					
	172	172	-3	-	0,00 %
	172	172	-3	-	0,00 %
Sum total lånekapital	100 046	7 615	3 035	92 431	3,15 %

Note 4 Pensjoner

(Alle tall i 1000)

Selskapet har en usikret pensjonsordning i form av tariffestet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) innen KLP. Denne forpliktelsen omfatter 77 aktive.

Ved beregningen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2011	2010
Årlig avkastning	4,80 %	5,40 %
Diskonteringsrente	3,90 %	4,60 %
Lønnsvekst	4,00 %	4,00 %
G-regulering	3,75 %	3,75 %

Forventet frivillig avgang:

Under 20 år	20 %
20-23 år	8 %
24-25 år	6 %
26-30 år	6 % Med fradrag av 0,4% for hvert år over 25 år
31-45 år	4 % Med fradrag av 0,2% for hvert år over 30 år
46-50 år	1 % Med fradrag av 0,1% for hvert år over 45 år
over 50 år	0 %

Forventet uttaksandel:

62 år	25 %
63 år	35 %
64 år	41 %
65 år	55 %
66 år	65 %

<i>Pensjonsforpliktelse 31.12</i>	2011	2010
Beregnete pensjonsforpliktelser	7 679	5 356
Balanseført pr 31.12	7 679	5 356

Spesifikasjon av pensjonskostnader:

Årets pensjonsopptjening	2 323	-3 717
Pensjonskostnad	2 323	-3 717

Oppgang i pensjonsforpliktelsene på kr. 2.323,- er iht.aktuarberegning. Etter at regnskapet var avsluttet har det kommet en ny aktuarberegning som gir en estimert avsetning på kr 7.803,-. Endringen på kr 124,- vil bli hensyntatt i 2012.

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

(Alle tall i 1000)

Lønnskostnader	2011	2010
Lønninger	37 570	36 527
Arbeidsgiveravgift	6 085	5 972
Pensjonskostnader *	6 736	1 168
Andre ytelser	911	984
Sum	51 302	44 651

* Økning i pensjonskostnader speiler aktuarberegnet virkning av pensjonsreformen. Avsatt forpliktelse i balansen ble redusert med kr 3,7 mill. i 2010 og økt med kr 2,3 mill i 2011. Se også note 4.

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret har vært 75 ansatte.

Ytelser til ledende personer		2011	2010
Daglig leder	Lønn	941	850
	Annen godtgjørelse	105	103
Styret	Lønn	103	104
	Annen godtgjørelse	114	103
Revisor		2011	2010
Revisorhonorar utgjorde		115	115

Note 6 Miljøforpliktelser

(Alle tall i 1000)

Selskapets drift er underlagt konsesjonsvilkår mhp.

Drift av forbrenningsanlegg, avfallsbehandling
Avløpsrensing
Drikkevannsforskrifter

I tillegg følger selskapet bestemmelsene i internkontrollforskriften, og er sertifisert etter miljøstandard ISO-14001.

Jfr. øvrig omtale i årsrapporten

Note 7 Finansielle anleggsmidler

(Alle tall i 1000)

Finansielle anleggsmidler består av andeler i NORVAR med kr 1, aksjer i Fredrikstad Fjernvarme AS med kr 13.710, aksjer i Fredrikstad Biogass AS med kr 50 og aksjer i Østfold Gjenvinning AS med kr 340.

Note 8 Bundne midler

(Alle tall i 1000)

Av foretakets bankinnskudd er kr 2.084 bundne skattetrekksmidler.

Note 9 Spesifisering av salg

(Alle tall i 1000)

Fordeling salgsinntekter 2011

Avdeling	Brutto		Netto	
	Salgsinntekter	Utsatt inntekt*	Salgsinntekter	
Laboratoriet	kr -	kr -	kr -	-
IKT	kr 3	kr -	kr -	3
Administrasjon	kr 20	kr -	kr -	20
Vekta	kr 86	kr -	kr -	86
Avløpsrensaneanlegg	kr 28 711	kr -	kr -	28 711
Forbrenningsanlegg	kr 92 830	kr -98	kr -	92 928
Avfallshåndtering	kr 40 280	kr 1 496	kr -	38 784
Vannverket	kr 28 002	kr -	kr -	28 002
Forr.område avløp	kr 1 723	kr -	kr -	1 723
Totale salgsinntekter	kr 191 655	kr 1 398	kr -	190 257

*Jfr. note 2 vedrørende avsetninger og forpliktelser

Note 10 Fordringer og gjeld til eierkommunen

(Alle tall i 1000)

	2011	2010
Fordringer	kr 6 525	kr 6 423
Gjeld	kr 113	kr 130

Note 11 Endring av egenkapitalen

(Alle tall i 1000)

Oversikt over egenkapital pr. avdeling 2011

Konto	Navn	UB 2010	Res.disp 10	Resultat 11	UB 2011
2050	EK FA	75 950	2 750		78 700
2051	EK RA	65 969			65 969
2052	EK VA	30 196			30 196
2053	EK AH	9 439	4 002		13 441
Sum egenkapital		181 554	6 752	-	188 306
Forretningsmessig andel av overskudd - disponert til Inspiria Science Senter			1 000		
Forretningsmessig andel av overskudd - overført Fredrikstad kommune		-	24 300		-
Forretningsmessig overskudd - til disposisjon		32 052	-32 052	20 479	20 479
Sum egenkapital i regnskapet		213 606	-	20 479	208 785

Note 12 Selvkostregning Fredrikstad kommune

(Alle tall i 1000)

Avregning for 2011	Vann	Avløp	Renovasjon	Totalt
Kapitalkostnader	5 289	3 507	1 797	10 593
Personalkostnader	4 918	6 890	7 835	19 644
Driftskostnader	18 047	21 253	14 525	53 824
Totalt	28 253	31 650	24 157	84 061
Selvkost FK	27 275	31 650	22 467	81 392
Innbetalt i året	26 775	28 694	18 291	73 760
Innbet. andre	0	0	4 381	4 381
Tot inntekter	26 775	28 694	22 672	78 141
Til selvkostfond	-500	-2 956	205	-3 251
Av dette utgjør kalk. rente på bundne selvkostfond (3,24%)	58	207	-12	253

Note 13 Oversikt selvkostfonds

(Alle tall i 1000)

Oversikt over selvkostfond pr. 31.12.11

Avregning for 2011	UB 2010	Ovf. FK	2011	UB 2011
2150 Selvkostfond FA	-		-199	-199
2151 Selvkostfond RA	6 378		-2 956	3 422
2152 Selvkostfond VA	1 806		-500	1 306
2153 Selvkostfond AH	-363	363	404	404
	7 822		-3 251	4 933

Foretaket hadde pr. 31.12.10 negativt selvkostfond innenfor avgiftsområdet renovasjon. Det ble i løpet av året tilført kr 363,- fra kommunens selvkostfond innenfor renovasjon slik av fondet var i balanse før årets selvkostavregning.

2150 selvkostfond FA og 2153 selvkostfond AH utgjør sammen selvkostfond renovasjon.

Note 14 Oversikt over finansiering av nyanskaffelser

(Alle tall i 1000)

Anl.nr.	Navn	Avdeling	2011	Egenfin.	Lån	Drift
124	Transporter AH	13	311			311
214	Konica Minolta multimaske	6	94			94
392	Flokkuleringsomrørere RA 5128	11	1 549		1 549	
487	Ombygg sand- og ristgodsutlast 5127	11	1 250		1 250	
488	Gassklokker RA 5129	11	6 161		6 000	161
522	Avløpsledning Råbekken 5126	11	3 045	3 045		
Sum			12 409	3 045	8 798	566

FREVAR Kontantstrømoppstilling

	Note	2011	2010
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat		20 479 351	32 051 965
Ordinære avskrivninger		14 352 387	15 747 574
Endring i varelager		-414 086	492 928
Endring i kundefordringer		-4 053 115	2 884 198
Endring i leverandørgjeld		663 613	302 823
Endring i andre tidsavgrensingsposter		7 955 929	-871 984
Endring balanseført pensjonsforpliktelse		2 323 379	-3 717 469
Endring andre avsetninger for forpliktelser		16 305 092	-14 600 410
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		57 612 550	32 289 625
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-16 855 561	-18 175 350
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	-3 900 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-16 855 561	-22 075 350
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-7 614 779	-8 135 198
Overskudd disponert til Inspiria Science Senter		-1 000 000	-
Utbetalinger av konsernbidrag		-24 300 000	-22 634 590
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-32 914 779	-30 769 788
Netto kontantstrøm for perioden		7 842 210	-20 555 513
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		66 917 886	87 473 398
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		74 760 096	66 917 885
Denne består av:			
Bankinnskudd m.v.	note 8	74 760 097	66 917 886
		-1	-1

Til bystyret i Fredrikstad kommune

REVISORS BERETNING

Uttalelse om særregnskapet

Vi har revidert særregnskapet for Frevar KF som viser et overskudd på kr 20 479 351. Særregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for særregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide særregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven, forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et særregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette særregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at særregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i særregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at særregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foretakets utarbeidelse av et særregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av særregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er særregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Frevar KF per 31. desember 2011, og av resultater, endringer i egenkapitalen og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven, forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om særbudsjett

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for særregnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i særregnskapet stemmer med regulert særbudsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om særregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med særregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Rolvøy, 13.03.2012

Einar Gundersen

Oppdragsansvarlig revisor

FREVAR KF - Fredrikstad vann, avløp og renovasjonsforetak

Postboks 1430, 1602 Fredrikstad

Habornveien 61, 1630 Gamle Fredrikstad

Tlf: 69 35 73 00 www.frevar.no